

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 10 ตำบล จำนวน 179 หมู่บ้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 หมู่บ้านในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

หมู่ที่	ตำบลโคกพระ	ตำบลคันธารราษฎร์	ตำบลมะค่า	ตำบลท่าขอนยาง	ตำบลกุฉไสฉ้อ
1	-	บ้านคันธาร์	บ้านมะค่า	บ้านท่าขอนยาง	บ้านหนองกุดพัฒนา
2	-	บ้านสระ	บ้านมะค่า	บ้านท่าขอนยาง	บ้านคอนหัน
3	-	บ้านหนองซอน	บ้านมะค่าเหนือ	บ้านท่าขอนยาง	บ้านชีเหล็ก
4	-	บ้านสัมปล่อช	บ้านมะค่าบูรพา	บ้านท่าขอนยาง	บ้านไส้จ้อ
5	บ้านดุมทุก	บ้านโนน	บ้านไผ่	บ้านกุฉไฉ	บ้านคอนแป้ว
6	บ้านโนนค้อ	บ้านคันธาร์พัฒนา	บ้านกุฉไฉ	บ้านวังหว้า	บ้านลิ้นฟ้า
7	บ้านหนองไร่	โนนเมือง	บ้านน้ำเที่ยง	บ้านคอนขม	บ้านคงเค็ง
8	บ้านคอกม้า	บ้านโคกก่อ	บ้านป่ายางห่าง	บ้านคอนเวียงจันทร์	บ้านม่วง
9	บ้านเหล่า	บ้านคอนตู	บ้านโนนคาถ	บ้านหัวขัว	บ้านหัวขัว
10	บ้านเหล่า	บ้านโพนงาม	บ้านไคร่นุ่น	บ้านไคร่นุ่น	บ้านม่วง
11	บ้านเหล่า	บ้านสระนคร	บ้านหนองหญ้าม้า	บ้านท่าขอนยาง	บ้านไส้จ้อ
12	บ้านสมศรี		บ้านเปลือยน้ำ	บ้านคอนสวน	
13	บ้านหนองโก		บ้านโขงใหญ่	บ้านคอนเวียงจันทร์	
14	บ้านโนนค้อพัฒนา		บ้านโนนทัน	บ้านไคร่นุ่น	
15	บ้านคอกม้าพัฒนา		บ้านไคร่นุ่น	บ้านหัวขัว	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หมู่ที่	ตำบลนาสีนวน	ตำบลขามเรียง	ตำบลขามเฒ่าพัฒนา	ตำบลเขาใหญ่	ตำบลศรีสุข
1	บ้านนาสีนวน	บ้านขามเรียง	บ้านขามเฒ่า	บ้านเขาใหญ่	บ้านลาด
2	บ้านคำแฮ	บ้านโนนแสง	บ้านขามเฒ่าพัฒนา	บ้านเขวากลาง	บ้านคอนแดง
3	บ้านหนองอุ	บ้านเชียบ	บ้านวังบัว	บ้านเขวน้อย	บ้านศรีสุข
4	บ้านหวาย	บ้านหนองแ้	บ้านโนนเขา	บ้านโนนเสียว	บ้านนาดี
5	บ้านตัน	บ้านกอก	บ้านคอนปลือช	บ้านชี	บ้านน้ำเที่ยง
6	บ้านโพธิ์	บ้านหัวขันธ์	บ้านปอแดง	บ้านมันคอนเงิน	บ้านคอนอิจันทร์
7	บ้านหนองเม็ก	บ้านคอนนา	บ้านน้ำใส	บ้านคุชเพ็ก	บ้านคอนบาก
8	หนองอู่	บ้านคอนหนอง	บ้านขง	บ้านคุชเชือก	บ้านหนองแคน
9	บ้านแห่ง	บ้านหนองขาม	บ้านขงสามัคคี	บ้านบุงเบา	บ้านหนองหว้า
10	บ้านเขาโคน	บ้านหัวหนอง	บ้านปลือชคง	บ้านชีเหล็ก	บ้านหนองอีดี
11	บ้านแสน	บ้านกุดหัวช้าง	บ้านมะแปบ	บ้านส้มโอง	บ้านคอนหวาย
12	บ้านหนองอู่	บ้านมะกอก	บ้านวังบัวหลวง	บ้านคอนโพธิ์	บ้านคอนขมิ้น
13	บ้านคอนก้านคง	บ้านคอนมัน	บ้านขามเจริญ	บ้านชีเหนือ	บ้านลาดบูรพา
14	บ้านนาสีนวน	บ้านโขงกุดเวียน	บ้านปลือชทอง	บ้านเขาใหญ่	บ้านลาดใต้
15	บ้านหนองโคน	บ้านขามเรียง	บ้านโนนข่าพัฒนา	บ้านหนองโน	บ้านหนองอีดี
16	บ้านโนนสะอาดพัฒนา	บ้านคอนหนอง	บ้านน้ำใส	บ้านเขวน้อยพัฒนา	บ้านหนองแคน
17	บ้านนาสีนวน	บ้านเชียบพัฒนา	บ้านวังบัว	บ้านหินปูน	บ้านลาดบูรพา
18	บ้านนาสีนวน	บ้านมะกอก	บ้านขงคำพัฒนา	บ้านโนนเสียว	บ้านลาดสมบูรณ์
19	บ้านโพธิ์มี	บ้านมะกอก	บ้านขามอุดม	บ้านชีใต้	บ้านศรีสุข
20	บ้านหวานคำ	บ้านขามเรียง	บ้านขามเฒ่าเมืองทอง	บ้านคุชเพ็ก	บ้านหนองแคน
21	บ้านเขวโคน	บ้านหนองแ้	บ้านขงน้อย	บ้านเขาใหญ่	บ้านหนองหว้า
22	บ้านหนองอู่เหนือ	บ้านเชียบ			บ้านลาดเจริญ
23	บ้านหนองอู่พัฒนา	บ้านมะกอก			บ้านนาดีใต้
24	บ้านคำแฮใต้				บ้านลาดสามัคคี
25	บ้านแห่งใต้				
26	บ้านอันพัฒนา				
27	บ้านแสนสุข				

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. 2549 : 8-10.

จำแนกเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิ หมู่บ้านละ 1 คน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 716 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
ได้กลุ่มตัวอย่าง 256.6 คน ผู้วิจัยปรับเป็น 260 คน

1.2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย และตามสูตรในการกำหนดขนาดประชากร ของ ยามาเน่ (Yamane. 1974 : 14)

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{716}{1+(716 \times 0.05^2)}$$

$$n = 256.6$$

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากรทั้งหมด

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้
สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ .05

1.2.2 ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 260 คน จำแนกเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิ 65 คน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน 65 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 130 คน โดยจำแนกตามสัดส่วนของจำนวนหมู่บ้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้นำชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ตำบล	ประชากร					กลุ่มตัวอย่าง				
	จำนวนหมู่บ้าน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	สมาชิก อบต.	รวม	จำนวนหมู่บ้าน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	สมาชิก อบต.	รวม
1. โคกพระ	11	11	11	22	44	4	4	4	8	16
2. คันธารราษฎร์	11	11	11	22	44	4	4	4	8	16
3. มะค่า	15	15	15	30	60	5	5	5	10	20
4. ท่าขอนยาง	15	15	15	30	60	5	5	5	10	20
5. นาสีนวน	27	27	27	54	108	10	10	10	20	40
6. ขามเรียง	23	23	23	46	92	8	8	8	16	32
7. ขามเฒ่าพัฒนา	21	21	21	42	84	8	8	8	16	32
8. ศรีสุข	24	24	24	48	96	9	9	9	18	36
9. กุดไสิ้จ้อ	11	11	11	22	44	4	4	4	8	16
10. เขวาใหญ่	21	21	21	42	84	8	8	8	16	32
รวม	179	179	179	358	716	65	65	65	130	260

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับให้ผู้นำชุมชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 6 ด้าน เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมี 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 69-71)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นแบบคำถามชนิดปลายเปิด

3. วิธีสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำรา และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของ...
ส่วนร่วม และความสัมพันธ์ของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ เพื่อประมวลแนวคิดเป็นแบบสอบถามให้สอดคล้องทั้ง 6 ด้าน

3.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า จากการศึกษาเอกสารการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2535 : 69-71)

3.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิด

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 6 ด้าน จำนวน 30 ข้อ

- 1) การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา จำนวน 5 ข้อ
- 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ
- 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จำนวน 5 ข้อ
- 4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ จำนวน 5 ข้อ
- 5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ จำนวน 5 ข้อ
- 6) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3.4 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ ตลอดจนความเหมาะสมของแบบสอบถาม

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษามาแก้ไข

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความครอบคลุมความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนทั้งสำนวนภาษา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

3.6.1 นายขจรเดช ยิ่งดี วุฒិการศึกษาศศ.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 7) อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3.6.2 นายนันท์วิทย์ นาคแสง วุฒิการศึกษาศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) ตำแหน่ง ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 7 ว) ที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3.6.3 นายทองศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ วุฒิการศึกษาศศ.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 4 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

3.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้นำชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮีเฒ่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน

3.9 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนน แล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าความสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .979

3.10 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 10 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง ตามจำนวนที่กำหนดไว้ จำนวน 260 ชุด และมอบให้ผู้แทนผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลไว้

4.3 ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้แทนผู้วิจัยที่เก็บรวบรวมไว้ด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด จำนวน 260 ชุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจความเรียบร้อย และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำมาตรวจตามเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 69-71) ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน

5.2 นำคะแนนที่ได้ ไปดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ ดังนี้

วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน แล้วนำผลค่าเฉลี่ยไปแปลความหมายกับเกณฑ์การตัดสินใจวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีส่วนร่วม
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด
1.51 – 2.50	น้อย
2.51 – 3.50	ปานกลาง
3.51 – 4.50	มาก
4.51 – 5.00	มากที่สุด

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามคุณลักษณะทั่วไป ด้วยวิธีการหาความแปรปรวนทางเดียว F -test (One-way ANOVA)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 การแจกแจงความถี่

6.1.2 ร้อยละ

6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติใช้ทดสอบสมมุติฐาน

6.2.1 การเปรียบเทียบรายคู่ (t -test)

6.2.2 การหาความแปรปรวนทางเดียว F -test (One-way ANOVA)